

DEMOGRAFIA

GUIA DOCENT

CURS 2013-2014

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	DEMOGRAFIA
Codi	101582
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Tercer curs , Primer semestre
Horari	(link a la pàgina web del centre o titulació)
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres
Llengües	Català/Castellà

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Francesc MUÑOZ PRADAS
Departament	GEOGRAFIA
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B3-065 FAC. CIENCIES POLITIQUES I SOCIOLOGIA
Telèfon (*)	93-5811622
e-mail	francesc.munoz@uab.cat
Horari d'atenció	(per determinar)

2. Equip docent

Nom professor/a	Francesc MUÑOZ PRADAS
Departament	GEOGRAFIA
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B3-065 FAC. CIENCIES POLITIQUES I SOCIOLOGIA
Telèfon (*)	93-5811622
e-mail	francesc.munoz@uab.cat
Horari de tutories	(per determinar)

Nom professor/a

Departament

Universitat/Institució

Despatx

Telèfon (*)

e-mail

Horari d'atenció

Nom professor/a

Departament

Universitat/Institució

Despatx

Telèfon (*)

e-mail

Horari d'atenció

3.- Prerequisites

No n'hi ha cap d'especial. Això sí, es recomana estar al cas de l'actualitat nacional i internacional, en l'àmbit demogràfic i social.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Context:

De cara a la integració de coneixements de demografia en relació a l'Antropologia, aquesta assignatura s'ha d'entendre com a una eina per a la interpretació dels canvis demogràfics i socials.

Objectius:

L'objectiu bàsic de l'assignatura és l'estudi de les poblacions humanes, tant pel que fa a la metodologia de l'anàlisi demogràfica com pel que fa al coneixement dels fenòmens demogràfics més generals (mortalitat, fecunditat i migracions).

Els estudiants hauran d'assolir els següents objectius:

- Interpretar els indicadors que descriuen el comportament dels diferents fenòmens demogràfics;
- Coneixement de les tendències i característiques principals dels canvis demogràfics contemporanis, i dels seus determinants pròxims; i
- Interpretar l'efecte de la dinàmica demogràfica en l'estructura i el creixement de les poblacions, en el marc de les teories demogràfiques.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència	CEF 16 Analitzar i explicar l'estructura i les principals dinàmiques demogràfiques del món actual des d'una vessant geogràfica.
Resultats d'aprenentatge	Identificar les diferents trajectòries de la transicions demogràfiques.
Competència	CEF 17 Distingir i explicar las relacions espacials a diferents escales territorials, a través de las relacions entre naturalesa i societat, i a través de la dimensió temporal
Resultats d'aprenentatge	Identificar les dinàmiques demogràfiques en diferents tipus d'hàbitat.
Competència	T1 Buscar, seleccionar y gestionar informació de forma autònoma en fonts estructurades i en informació distribuïda en la xarxa.
Resultats d'aprenentatge	Conèixer fonts demogràfiques nacionals i internacionals.
Competència	T4 Reconèixer i posar en pràctica les habilitats per al treball en equip. Desenvolupar l'aptitud de col·laboració i la capacitat per a contribuir a la resolució de problemes.
Resultats d'aprenentatge	Saber realitzar pràctiques a l'aula d'informàtica en grup.
Competència	T6 Liderar grups de treball, supervisar tasques col·lectives i treballar per harmonitzar posicions diverses.
Resultats d'aprenentatge	Saber conduir un debat (club de lectura, discussió d'un treball empíric).
Competència	T7 Organitzar el temps i els propis recursos per al treball; dissenyar plans amb prioritats i objectius, calendaris i compromisos d'actuació.

Resultats d'aprenentatge

Dissenyar un assaig: petita recerca demogràfica pròpia.

Competència

CTF1 Comunicar de forma oral i escrita, amb correcció, precisió i claredat, els coneixements adquirits.

Resultats d'aprenentatge

Presentar els resultats d'una pràctica a la resta de companys, amb un text oral de referència.

6.- Continguts de l'assignatura

Tema 1 Introducció: Demografia i l'estudi de les poblacions humanes.
Tema 2 Fonts demogràfiques i fonaments d'anàlisi demogràfica
Tema 3 Creixement i estructures de les poblacions.
Tema 4 Metodologia bàsica per a l'anàlisi de fenòmens: fecunditat, mortalitat i migracions
Tema 5 Creixement de la població humana: perspectiva a llarg termini
Tema 6. Règims demogràfics de les poblacions del passat
Tema 7. Règims demogràfics de les poblacions contemporànies: les transicions demogràfiques.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

El curs s'estructurarà a partir d'activitats dirigides i d'activitats autònomes on l'alumne aprendrà a desenvolupar autònomament els continguts de l'assignatura, amb el suport del professorat.

L'alumne ha de dedicar a l'assignatura un total de 150 hores. D'aquestes un 33% (50 hores) seran amb el conjunt del grup i el professor/a en activitats d'aula, seminari o laboratori informàtic (activitats conjuntes dirigides).

Les activitats conjuntes dirigides (fins a 50 hores) es divideixen en

- Presentacions magistrals, incloent-hi quan sigui necessari l'ús de les TIC (accés a internet, presentacions power-point) i la participació dels alumnes en forma de debats (50-70% del temps dirigit)
- Realització de pràctiques de càlcul i interpretació d'indicadores demogràfics en el laboratori informàtic (30-50% del temps dirigit).

Les activitats supervisades pel professor inclouran les tutories individuals i/o en grup sobre el seguiment del curs, específicament de les pràctiques periòdiques i lectura/es de curs.

Les activitats autònomes inclouran:

- Lectura/es obligatòries i voluntàries.
- Realització dels documents definitius de les diferents pràctiques (exercici, ressenya i/o assaig)
- Estudi per a l'examen i ampliació per iniciativa personal.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Explicacions del temari	Fins a 50 h	Coneixements bàsics i fonamentals sobre cadascun dels temes tractats.
-------------------------	-------------	---

Supervisades

Treball d'estudi (i pràctiques) tutoritzat individualment.	Fins a 50 h	Seguiment amb la/el professora de les lectures obligatòries, les fonts de dades demogràfiques i les notícies d'actualitat.
--	-------------	--

Autònomes

Ressenya/Assaig	10	Assolir competència: T1, T7, CTF1
Realització de pràctiques	15	Assolir competències: T4, T6, CEF16, CEF17
Estudi per a la prova escrita	15	Assolir competències: CEF16, CEF17, CTF1

8.- Avaluació

L'assignatura s'avaluarà sobre la base d'un conjunt d'activitats a dur a terme a llarg del curs i mitjançant un procediment de ponderació de cadascuna d'elles d'acord amb el següent:

- 1) Proves escrites (examen, ressenya i/o assaig): 60% de la nota final)
- 2) Exercicis individuals o en grups (30% de la nota final)
- 3) Participació en les sessions de discussió de lectures o treballs pràctics (10%).

Per aprovar serà necessari haver obtingut una mitjana de 5 en les proves escrites, amb una nota no inferior a 3 en cap dels exercicis d'avaluació. El no lliurament dels exercicis o altres documents sotmesos a avaluació en la data prevista equivaldrà a un No Presentat.

Important : L'assignatura s'avalua de forma continuada amb el conjunt d'activitats esmentat.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
------------------------	-------	------------------------

Examen	1:15h	Assoliment de conceptes, mètodes i interpretacions.
Ressenya i/o assaig Exercicis individuals o en grups Club de lectura	Sense determinar	Assolir conceptes, mètodes i interpretacions. Demostrar també que se sap argumentar una posició correctament.

	3h	

9- Bibliografia i enllaços web

Introducció a la demografia i als estudis de població:

MCFALLS, J.A. (5ªedició 2007) Population: A Lively Introduction. Population Bulletin,. vol 62, nº1. <http://www.prb.org/pdf07/62.1LivelyIntroduction.pdf>

PRESSAT, R. 1979. Demografía estadística. Ariel. Barcelona

VALLIN, J. 1991. La Demografía. Alianza Editorial. Madrid

Manuais d'anàlisi demogràfica:

HENRY, L. 1976. Demografía. Labor. Barcelona

LEGUINA, J. 1981 (3ª edició). Fundamentos de demografía. Siglo XXI. Madrid

LIVI BACCI, M. 1993. Introducción a la demografía. Ariel. Barcelona

PRESSAT, R. 1983. El análisis demográfico. Fondo de Cultura Económica. Madrid

TAPINOS, G. 1990. Elementos de demografía. Espasa Calpe. Madrid

VINUESA, J. i altres. 1994. Demografía: análisis y proyecciones. Ed. Síntesis. Madrid

Temes de població:

BARDET, J. P., DUPAQUIER, J., 1999, *Histoire des Populations de l'Europe*. Fayard. Paris. Vol 3. Cap 2, 3, 5 i 9. Vol 2 Caps 3, 5, 7 i 8. (Hi ha traducció espanyola. Editorial Síntesis)

COALE, A, WATKINS, S., 1986, *The Decline of Fertility in Europe*. Princeton. Princeton University Press. Cap 1.

CHESNAIS, J.C.,1986, *La transition démographique. Etages, formes, implications économiques*. Travaux et documents nº 113. Paris. INED. Cap 3 a 6 i Cap 8.

COLEMAN, D., 1996, *Europe's Population in the 1990s*. Oxford. Oxford University Press. Cap 1, 2, 3 i 4.

GUHA, R; GADGIL, M. (1993) "Los habitats en la historia de la humanidad" en GONZALEZ DE MOLINA, M.; MARTÍNEZ ALIER, J (Eds) *Historia y Ecología*. Marcial

Pons. Madrid. Pp 49-117

HARRISON, P. PEARCE, F 2000 *Atlas of Population and Environment*. University of California Press. Berkeley. Part 2.

LIVI BACCI, M., 1998, *Historia de la población europea*. Editorial Crítica Barcelona. Cap 5 i 6.

LIVI BACCI, M., 2002. *Historia mínima de la población mundial*. Editorial Ariel. Barcelona.

NADAL, J. 1986 *La población española. Siglos XVI-XX*. Editorial Ariel. Barcelona

FLINN, M.W. 1989 *El sistema demogràfic europeu 1500-1820*. Barcelona. Crítica. Cap 2 i 6.

HARRIS, M ., ROSS, E. 1991 *Muerte, sexo y fecundidad. La regulación demogràfica en las sociedades pre-industriales y en desarrollo*. Madrid. Alianza (orig anglès 1987). Cap 5.

McKEOWN , T 1978 *El crecimiento moderno de la población*. Barcelona, Antoni Bosch (orig anglès 1976)

PUYOL, R., (Editor),1997, *Dinámica de la Población en España Cambios demográficos en el último cuarto del siglo XX*. Editorial Síntesis. Madrid. Cap 3, 5 i 7.

SARRE, P.,BLUNDEN.,J 1995 *An Overcrowded World?. Population, Resources and the Environment*. The Open University, Oxford. Cap 2 , 3 i 4.

THUMERELLE, Pierre-Jean 1997 *Las Poblaciones del Mundo*. Editorial Cátedra, Madrid. Cap 1, 5, 6 i 7.

SCIENCE, 29 july 2011, n° dedicat al creixement demogràfic (en particular articles d Bloom, Bongaarts, Lee i Malajkoff). <http://www.sciencemag.org/site/special/population/>

VALLIN; J. 1995. La población mundial. Alianza Editorial. Madrid.

Enllaços:

Població Mundial

Divisió de Població de les Nacions Unides

(<http://www.un.org/en/development/desa/population/index.shtml>)

Fons de Nacions Unides per a la població(<http://www.unfpa.org>),

Population Reference Bureau (<http://www.prb.org>)

Population Council (<http://www.popcouncil.org>).

Població Europea

Institut Nacional d'Estudis Demogràfics (Paris)

<http://www.ined.fr/>

Eurostat-Estadístiques i Publicacions sobre demografia europea

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/population/introduction>

Població d'Espanya i població de Catalunya

Estadístiques i informes:

Instituto Nacional de Estadística

<http://www.ine.es/>

Institut d'estadística de Catalunya

<http://www.idescat.cat/>